

Reduksjon/fritak for el-avgift

Flere næringsdrivende betaler for mye i el-avgift uten at de er klar over det. Vi vil i denne artikkelen fokusere på de mulighetene som finnes for næringslivet for å kunne benytte seg av reduserte el-avgifter/forbruksavgift.

Tollrådgiver
Helene Hval
Senior Manager, BDO Advokater

Tollrådgiver
Cato Huseby
Senior Manager, BDO Advokater

Forskjellen på generell og redusert sats er stor og kan utgjøre store summer for et firma.

Hoppet i strømpriser gir betydelig høyere strømregning for januar og februar enn på samme tid i fjor.

Det er derfor viktig også for næringslivet å fokusere på å holde strømkostnadene så lave som mulig.

Forbruksavgift (også kalt el-avgift) ble innført i 1951 og er en avgift for elektrisk kraft som nettselskapene tar inn og fakturerer på vegne av staten. Avgiften har gradvis blitt justert opp gjennom årene, og for 2021 er standardsatsen på 16,69 øre/kWh.

El-avgiften innkasserer over ti milliarder kroner årlig til statskassen, og er det som heter fiskalt begrunnet, altså en ren «inntektsavgift». Avgiften skal likevel ifølge regjeringen bidra til å begrense energiforbruket.

Avgiften gjelder både privatpersoner og foretak og inngår som en del av nettleien, og den omfatter det kvantumet som leveres til forbrukerne, og eventuelt uttak til eget bruk (egenprodusert kraft), og ikke det kvantumet som blir produsert.

Avgiftssatsene settes i Statsbudsjettet hvert år. Fra 1. januar 2021 er standard avgiftsats 16,69 øre/kWh. Bedrifter og næringskunder kan få redusert sats eller fritak for avgiften dersom de oppfyller

bestemte kriterier. Den reduserte satsen er 0,546 øre/kWh. Det er uten betydning hvilken spenning kraften leveres i.

Det skal også betales merverdiavgift på 25 % for avgiften.

Mulighet for redusert sats eller fritak?

Den reduserte satsen er bestemt av minstesatsen i EUs energiskattedirektiv. Satsen blir derfor ikke prisjustert, men endres når det skjer store endringer i kursforholdet mellom norske kroner og euro.

Man vil kunne få redusert avgift på elektrisk kraft som leveres til:

- industri- og bergverksproduksjon
- produksjon av fjernvarme
- datasentre med uttak over 0,5 MW
- all næringsvirksomhet i deler av Troms og Finnmark fylke
- skip i næring (inkl. boreskip og borerigger)
- produksjon eller omforming av energiprodukt

Det er helt fritak fra avgift på elektrisk kraft som leveres:

- visse kraftintensive prosesser
- til enkelte produksjonsprosesser av elektrisk kraft¹
- til NATO
- til Den nordiske investeringsbank
- veksthusnæringen
- til husholdninger og offentlig forvaltning i tiltakssonen (deler av Troms og Finnmark)
- fremdrift av skinnegående transportmiddel (tog, trikk, t-bane o.l.)

Det er også fritak for kraft som produserer i energigjenvinningsanlegg, kraft som

produseres i aggregat med generator som har mindre merkeytelse enn 100 kVA, kraft som er produsert i mottrykksanlegg og kraft til eget bruk fra solcellepanel.

Om denne typen kraft selges videre, er den kun avgiftsfri i første ledd.

Når det gjelder reduksjon og fritak, er det som hovedregel kun den elektriske kraften som brukes i produksjonslokaler som gis fritak eller redusert avgiftsats, og ikke administrasjonsbygg. Som administrasjonsbygg anses bygg hvor arealet knyttet til administrasjon utgjør 80 % eller mer av byggets totale areal. Det skal betales full avgift av all kraft levert til slike bygg.

Kraften som mottar redusert sats/fritak skal benyttes av virksomheten selv, og virksomheten må være registrert i bestemte næringsundergrupper (næringskoder) etter «Standard for næringsgruppering SN2007».

Hvis virksomheten ikke er korrekt registrert, vil man ikke ha krav på redusert/frittatt el-avgift. Er virksomheten feilført, er mulig å oppnå riktig næringskode med tilbakevirkende kraft ved å fremlegge dokumentasjon og søknad til SSB.

Loverket og søknad

Rett til å få levert kraft med redusert avgiftsats eller fritak fra å betale avgift på elektrisk kraft er hjemlet i forskrift av 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter. Satsen kan korrigeres inntil tre år tilbake.

Søknaden leveres på skjema, som ofte er tilgjengelig på nettleverandøren sine hjemmesider. Det må fylles ut ett skjema pr. anlegg, og det må søkes på nytt hvert år. Dersom søkeren har svært mange anlegg, kan det legges inn en anleggsliste som vedlegg.

¹ til drift av magnetiseringsmaskiner for de generatorer som har separat magnetisering · til pumping av vann til ovenforliggende magasiner · til dekning av transformator- og overføringstap · til nødvendig lys og oppvarming av kraftomformer- og transformatorstasjoner med funksjonell tilknytning til selve produksjonen, men ikke til stasjoner i fordelingsnettet · til lys og oppvarming i maskinal, kontrollrom, verksted, koblingsanlegg, lukhus, luker og grunder, hjelpeanlegg til kjøling, ventilasjon, måling og luftfukting.

